

ଭଗବତୀ, ତୁମେ ନାହିଁ ସିନା
ତୁମରି ଇଚ୍ଛିତ ଧରି ସହସ୍ର ମାନବ
ତୋଳେ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱେ ବିଦ୍ରୋହର ରଙ୍ଗୀନ ନିଶାଣ
କଣ୍ଠେ ତା'ର ସମୁଦ୍ରର ଗାନ
ଜନତା ରକତେ ଲାଲ ଏ ମାଟି ସବୁଜ
ଜରାଜୀର୍ଣ୍ଣ ଆବରଣ ହୋଇଯାଏ ତୁମ ।

ଆକାଶର କଳାମେଘଠାରୁ ଘନ
ବିକ୍ଷୋଭ ଜାଗିଛି, ଆଜି ମଣିଷର ପ୍ରାଣେ
ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଧମନୀରେ, ଶିରା ପ୍ରଶିରାରେ
ପଟିଆ ଶଙ୍କରପୁର ତାକରଡ଼ା ଗ୍ରାମ
ବିପ୍ଳବୀ ଜନତା ଦିଏ ବିକଟ ହୁଙ୍କାର
କଳିକତା ତେଲିଙ୍ଗାନା ଅଗ୍ନିଗର୍ଭ ବୁକେ
ନିପୀଡ଼ିତ ପ୍ରାଣର ଯେ ବିଘ୍ନୋରଣ ଘଟେ
ଲକ୍ଷ୍ୟ ତାର ଶେଷ ହେବ ହୀନ ଉପ୍ରାନ୍ତ ।

ସେଇ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଧରି

ଛେଦି ଶତ ମମତା ବନ୍ଧନ

ତୁଚ୍ଛ କରି ଶରୀରର ପ୍ରୀତି

ଚାଲିଛି ଜନତା ଆଜି ବିଦ୍ରୋହର ପଥେ

ସ୍ବେଚ୍ଛାତନ୍ତ୍ରୀଶାସନର ହିସାବ ନିକାଶେ ।

ଧନତନ୍ତ୍ରୀ ସମ୍ବାଦିକ ପ୍ରଚାରୁନା ମିଥ୍ୟା,

କଳଙ୍କ ରତ୍ନ ତା ନାମେ ସମାଜର ପଣ୍ଡା,

ବରଷୁନା ନେତାଙ୍କର ବୁଲେଟ୍ କମାଣ,

ତଥାପି ତା' ନାହିଁ ପଛଘୁଞ୍ଚା-

ହାତେ ତା'ର ରକତ ନିଶାଣ

କଣେ ତା'ର ତୁମରି ବନ୍ଦନା ।

ମହାଭାରତେ

ଅତ୍ୟାଚରୀ! ରହ ସାବଧାନ ।

ଗ୍ରାମେ ଗ୍ରାମେ ଗୃହେ ଗୃହେ ଗର୍ଜିଉଠେ ଏ ଯେ ଅକଲ୍ୟାଣ

ନିନାଦରେ ତୋ ଉପରେ ହାଣିବ ସେ ବିଷାକ୍ତ ତା ଫଣା,

ନାଗ ପରି ନାଚିବ ସେ, ଆଜି ଯା'କୁ ମଶୁଛି ଡମଣା ।

ଆଶାନ୍ତର ବାସ୍ତବ ଉଠେ ଜମି...

ଉପାଡ଼ନ ଗୁରୁତାପେ ନରପ୍ରାଣ ଯାଏନି ନରମି,
ବାରୁଦେ ଯେ ଘେନେ ତାହା ବିଫୋରକ ଅଧିକ ଉତ୍ତାପ
ଚୀନ, ବର୍ମେ, ଅବମ୍ୟ ମାଳୟେ,
ଦେଶେ ଦେଶେ ମୁକ୍ତିକାମୀ ଜନତାର ଦିଗନ୍ତ ଉଦୟେ ।

ଶତ୍ରୁ ଆରେ । ଶୁଣ ଶୁଣ ମୃତ୍ୟୁଘଣ୍ଟି ତୋର ବାଜିଉଠେ
ଘରେ ଘରେ, ପଲ୍ଲୀପୁରେ, କାରାଗାରେ ଆଉ ଫାଶୀଖୁଣ୍ଟେ ।

ରକ୍ତେ ଲେଖେ ଅଲିଭା ସନ୍ତକ
ମଣିଷର ଶଙ୍କାହୀନ ବନ୍ଧ
ବଙ୍କାକରି ବେୟୋନେର୍ ମୁନ;
-ମରେନି ସେ, ମୃତ୍ୟୁରେ ଯେ ହାଣିପାରେ ଖୁଣ ।

ଖେତ ଆଉ କଳ ଗାଏ ନୂଆ ଗାନ ବଳିଷ୍ଠ ସଙ୍ଗୀତ
ଜୀବନର । ସେ ସଙ୍ଗୀତ ତାଳଦେଇ ଭୀରୁ ମଧ୍ୟବିତ୍ତ

ଆଖି ମଲେ... ।

କୋଟି କଣ୍ଠେ ବାଜେ ତାର ମରଣ-କାହାଳୀ

ଶୁଣ ଅତ୍ୟାଚାରୀ!

କହ ଦୁଃଖୀସନ ।

କେଉଁ କାଳେ ପାଞ୍ଚାଳୀର ପଣ

ହୋଇଛି ଅନ୍ୟଥା?

ଦାନବ ହୁଂକାରେ କାହିଁ ଲିଭିଅଛି ମାନବର ବ୍ୟଥା?

ଲକ୍ଷକୋଟି ଦ୍ରୌପଦୀର ବେଶୀ ଏବେ ରହିଛି ମୁକୁଳା,

ଜନତାର ହସ୍ତପଦେ ଜଡ଼ିରହେ ନିଠୁର ଶିକୁଳା,

ଏହାର କି ହେବନାହିଁ କେଉଁକାଳେ ନ୍ୟାୟରେ ମୀମାଂସା?

ଶୁଣ ପାର୍ଥ । ପାପ ନୁହେଁ ତୁମର ଏ ଲାଲ ପ୍ରତିହିଂସା ।

ମୋହନେନ୍ଦ୍ର ପିଙ୍ଗି ତାହି ସୁଦର୍ଶନେ:

କୁରୁକ୍ଷେତ୍ର ଡାକେ...

-ବିଶ୍ଵରୂପ ହେ ସାରଥୀ, ଯୁୟୁସ୍ତୁ ମୁଁ, ରଥ ଚଳା ଆଗେ!

(‘ସଂକେତ ’ ୧୯୪୯ ସାଲ ଜୁନ୍ ମାସରେ ‘ରାଜକିଶୋର’ ଛଦ୍ମନାକରେ ପ୍ରକାଶିତ)